

Format voor een Beleidsplan Onderwijsachterstandenbeleid

Voorbeeld in kader van GOAB ondersteuningstraject

GOAB-ondersteuningsteam, november 2021

Toelichting bij dit format OAB-beleidsplan

Hoe een OAB-beleidsplan op te stellen

In een OAB-beleidsplan beschrijft een gemeente de stand van zaken van het huidige vve- en OAB-beleid ('Wat doen we al en hoe tevreden zijn we daarover?') en formuleert het aandachtspunten en concrete actiepunten voor de komende beleidsperiode ('Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?'). In het OAB-beleidsplan is voor gemeente en partners terug te vinden welke afspraken zijn gemaakt over de koers en richting voor de komende jaren.

In de meeste gevallen bouwt een nieuw OAB-beleidsplan voort op bestaande beleidsplannen, subsidieregels, afspraken en praktijken in een gemeente. Het nieuwe beleidsplan komt tot stand in gesprek met de vve- en oab-partners (JGZ, kinderopvang, onderwijs, sociale partners, bibliotheek, etc.) in de gemeente. Door deze gesprekken krijgt het OAB-beleidsplan een eigen lokale inkleuring, rekening houdend met de (nieuwe) landelijke wet- en regelgeving en passend bij mogelijkheden, wensen en eigenheid van de gemeente en haar partners. Na het opstellen van een conceptversie, is het verstandig deze breed intern en extern (educatieve partners) te laten tegenlezen en te laten aanvullen. Daarna kan de eindversie opgesteld worden.

Leeswijzer

Op verzoek van gemeenten biedt het GOAB ondersteuningstraject hierbij een format aan voor een OAB- beleidsplan. Het format heeft als doel houvast en inspiratie te bieden bij het schrijven van een beleidsplan. Het format doet een voorstel voor de structuur van een OAB-plan: welke onderwerpen horen thuis in een OAB-beleidsplan, hoe hangen deze met elkaar samen en wat is een logische volgorde. Verder zijn in dit format bij elk onderwerp een aantal denkrichtingen en suggesties gegeven om de onderwerpen verdere invulling en uitwerking te geven. We willen benadrukken dat dit geen verplichte onderdelen, maar suggesties betreffen: het wordt nadrukkelijk aangeraden om hier eigen keuzes in te maken, passend bij de lokale beleidscontext.

Op de volgende pagina is eerst een inhoudsopgave te vinden, met daarin een voorstel voor de verschillende hoofdstukken die in een beleidsplan een plek kunnen krijgen. Op de pagina's daarna is ieder hoofdstuk verder uitgewerkt met suggesties voor de inhoud.

Inhoud

.....	1
Toelichting bij dit format OAB-beleidsplan	2
1. Voorwoord	4
2. Inleiding en leeswijzer	4
3. Onderwijsachterstandenbeleid in gemeente X	4
3.1 Huidige invulling OAB in de gemeente	4
3.2 Kengetallen	5
3.3 Terugblik op de vorige beleidsperiode	5
3.4 Visie op OAB	5
4. Voorschoolse educatie	7
4.1 Doel, doelgroep en doelgroepdefinitie	7
4.2 Indicatie en toeleiding	7
4.3 Bereik	8
4.4 Aanbod en uitvoering	8
5. Onderwijsachterstandenbestrijding in de basisschool	10
6. Overkoepelende thema's	11
6.1 Overgang voor- naar vroegschool	11
6.2 Ouderbetrokkenheid	11
6.3 Resultaatafspraken	11
6.4 Monitoring en evaluatie	12
7. Afstemming en relatie met andere beleidsterreinen	13
8. Samenwerking en overleg	13
9. Begroting	14
10. Werk- of uitvoeringsagenda	15
Bijlage: Wettelijk kader	16
.....	17

1. Voorwoord

In het voorwoord beschrijft de wethouder onderwijs het belang van dit plan, de wijze waarop het plan tot stand is gekomen en dankt iedereen voor de inzet.

2. Inleiding en leeswijzer

Dit hoofdstuk gaat nog iets dieper in waarom en met wie dit plan geschreven is en beschrijft daarna de hoofdstukken die aan bod gaan komen.

- Wat is de aanleiding om juist nu met een nieuw/aangepast GOAB-plan te komen (nieuwe wetgeving Rijk, vorige notitie afgelopen, nieuwe GOAB-periode etc)?
- Wat is -vanuit het Rijk- het gemeentelijke kader/doel onderwijsachterstandenbeleid en waar is het op gericht? (denk aan: het verminderen en voorkomen van onderwijsachterstanden).
- Met welke partners geef je het beleid vorm, wie zijn er bij betrokken?
- Geef een leeswijzer met een korte toelichting van wat er in de verschillende hoofdstukken aan bod komt.

3. Onderwijsachterstandenbeleid in gemeente X

In dit hoofdstuk wordt in grote lijnen geschetst wat er tot op heden aan GOAB gedaan is in de gemeente. Verder wordt een beeld geschetst waar men staat, onder andere op basis van een aantal feiten en cijfers. Tot slot staat de visie voor de komende periode beschreven.

NB: het wettelijk kader en recente landelijke ontwikkelingen kunnen evt. in de bijlage beschreven worden.

3.1 Huidige invulling OAB in de gemeente

Dit onderdeel geeft een korte beschrijving van de huidige invulling van OAB in de gemeente, bijvoorbeeld:

- voorschoolse educatie en de rol van JGZ in de indicatie en toeleiding
- de inzet in het basisonderwijs (verlengde leertijd, zomerschool, taalklas, etc)
- overige samenwerkingen en initiatieven (bibliotheek, zorg, etc.)

3.2 Kengetallen

Dit onderdeel geeft een aantal kengetallen die de situatie rond onderwijsachterstanden in de gemeente typeren, denk bijvoorbeeld aan:

- aantal peuters
- aantal peuters met vve-indicatie
- aantal basisschoolleerlingen
- percentage dat tot de doelgroep van het onderwijsachterstandenbeleid volgens het rekenmodel van CBS/OCW¹
- aantal kinderopvangaanbieders en aantal voorschoolse locaties
- aantal schoolbesturen en aantal basisscholen
- andere samenwerkingspartners, zoals JGZ en bibliotheek
- de hoogte van de GOAB-bijdrage vanuit het Rijk (en evt. toename/afname daarin)

3.3 Terugblik op de vorige beleidsperiode

Dit onderdeel geeft een korte terugblik op de vorige beleidsperiode, dus wat er op lokaal niveau is gedaan, bijvoorbeeld:

- hebben er binnen de gemeente wijzigingen voor gedaan (nieuwe kernen, fusie, nieuwe samenwerkingspartners)
- welke landelijke ontwikkelingen hebben geleid tot aanpassingen in het lokale beleid (bijvoorbeeld rond de 960 uur)
- welke nieuwe afspraken zijn gemaakt
- op welke thema's heeft de focus gelegen (bijvoorbeeld doorgaande lijn, samenwerking met zorg, vroegschoolse educatie)

3.4 Visie op OAB

Dit onderdeel geeft in één of enkele alinea's weer wat de visie van de gemeente en haar OAB-partners is. De visie is een kernachtige beschrijving van waar de gemeente voor staat en welke prioriteiten/keuzes ze wil maken. Keuzes die gemaakt kunnen worden gaan bijvoorbeeld over: OAB alleen voorschools of breed 2-12, OAB isoleren als beleidsthema of juist verbinden met andere terreinen, focus op preventie of op curatie. Als hier een koerswijziging plaatsvindt, is het aan te raden deze visie in een apart hoofdstuk te beschrijven met uitleg waarom de koers verlegd wordt.

¹ <https://dashboards.cbs.nl/v1/onderwijsachterstanden/>

Een voorbeeld van een visie:

De gemeente <naam> wil kinderen de beste kansen geven om zich te kunnen ontplooiën en ontwikkelen zodat hun start in het onderwijs en de maatschappij zo optimaal mogelijk is. In de eerste jaren maakt het kind de grootste ontwikkeling door, dit is dan ook een kansrijk moment om preventief in te zetten op de taalontwikkeling. Hierdoor kunnen de ontwikkelingskansen van kinderen worden vergroot.

In deze visie staat het kind en zijn ontwikkeling centraal en is de ambitie dat ieder voor onderwijsachterstanden kwetsbaar kind bereikt wordt, kansen krijgt om zich te kunnen ontwikkelen en deelneemt aan vve- of OAB-activiteiten. Het doel is om bij alle doelgroepkinderen zo mogelijk een achterstand te voorkomen of een achterstand te verkleinen indien reeds aanwezig. Hierdoor kunnen alle kinderen zo goed mogelijk voorbereid starten op de basisschool en voortgezet onderwijs.

4. Voorschoolse educatie

Dit hoofdstuk gaat specifiek in op voorschoolse educatie. Dit is een wettelijke taak voor gemeenten in het GOAB. Het hoofdstuk beschrijft o.a. het doel en de doelgroep van voorschoolse educatie, de doelgroepdefinitie, de indicatie en toeleiding en legt uit hoe het voorschoolse aanbod in de gemeente is vormgegeven.

Hierbij wordt dus weergegeven hoe voorschoolse educatie dient te worden uitgevoerd in de gemeente. Een deel hiervan zal naar verwachting al lopend zijn. Men kan zich ook beperken tot de nieuwe/aangepaste elementen. In ieder geval dient duidelijk te worden welke verbeteringen/veranderingen t.o.v. bestaand beleid doorgevoerd gaan worden.

4.1 Doel, doelgroep en doelgroepdefinitie

Dit onderdeel beschrijft:

- wat voorschoolse educatie is en welk doel het dient, bijvoorbeeld: “Voorschoolse educatie is een ontwikkelingsstimulerend programma in de kinderopvang voor peuters vanaf 2,5 jaar met (een risico op) een (taal)achterstand. Voorschoolse educatie wordt aangeboden door vve-gecertificeerde kinderopvangorganisaties en is er op gericht om peuters zoveel mogelijk zonder achterstand in het basisonderwijs te laten starten.”
- de doelgroep van voorschoolse educatie in de gemeente en welke criteria door JGZ worden gehanteerd om de doelgroep te indiceren.
 - Recente wijzigingen in de doelgroepdefinitie en de redenen daarvoor, de verwachting wat dit met de doelgroep doet (wordt die groter/kleiner, komen er andere kinderen in aanmerking).
 - Hoe de doelgroepdefinitie tot stand is gekomen en hoe en door wie deze wordt gemonitord en geëvalueerd (bijvoorbeeld: er zijn afspraken gemaakt met JGZ om de redenen van indicatie te registeren, jaarlijks evalueren we in de vve-werkgroep of we met de huidige definitie de juiste kinderen bereiken).
 - Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

Inspiratie:

[https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Peuters/de doelgroepdefinitie vve in de nieuwe goab-periode.pdf](https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Peuters/de_doelgroepdefinitie_vve_in_de_nieuwe_goab-periode.pdf)

4.2 Indicatie en toeleiding

Dit onderdeel beschrijft de **werkwijze rond indicatie en toeleiding** en wat daarin verwacht wordt van de verschillende partners (plaats een volledige uitwerking of stroomschema's eventueel in de bijlage). Denk bijvoorbeeld aan de volgende aspecten:

- De leeftijd waarop JGZ kinderen indiceert voor voorschoolse educatie en hoe dit in zijn werk gaat (bijvoorbeeld Van Wiechen, gesprek met ouders, eventueel extra consult bij twijfel, verwijzing naar andere instanties, rol van kinderopvangorganisaties).
- De rol en verantwoordelijkheid van de verschillende partners in het verwijzen, aanmelden, en terugkoppelen van geïndiceerde kinderen.
- Eventuele wijzigingen in de indicatie en toeleiding.

- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

4.3 Bereik

Dit onderdeel beschrijft wat gedaan wordt om een zo hoog mogelijk bereik van voorschoolse educatie te realiseren.

- Hoe zicht wordt gehouden op het bereik en hoe dit onderwerp van gesprek is in de vve-werkgroep.
- Hoeveel peuters in de gemeente een ve-indicatie hebben en hoeveel procent deelneemt aan voorschoolse educatie (bereik). Eventueel aangevuld met bereikcijfers van de laatste jaren (trend), vergelijking landelijk percentage (circa 85%), redenen non-gebruik.
- De betekenis van het huidige bereik voor toekomstig beleid (is er extra inzet nodig?, zo ja, welke?).
- Aandachtspunten en actiepunten voor de komende beleidsperiode.

4.4 Aanbod en uitvoering

Dit onderdeel beschrijft hoe het aanbod en uitvoering van de voorschoolse educatie eruit ziet. Maak hierbij een overweging of alles wordt opgesomd (wellicht niet nodig vanwege bestaand subsidiebeleid) of dat enkel nieuw/aangepaste uitvoering toegelicht wordt. Mogelijke inhoud:

- startleeftijd, aantal uren, aantal dagdelen en eventuele keuzevrijheid van aanbieders hierin
- hoe op de ve-locaties wordt gewerkt (bijv. landelijk erkende ve-programma's, gebruik kindvolgsysteem, aandacht voor de vier ontwikkelingsdomeinen: taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenen)
- het voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen², zoals het opleidingsplan, pedagogisch beleidsplan, de opleidingseisen voor pm'ers op een vve-groep, beroepskracht-kindratio,
- het voldoen aan eventueel aanvullende lokale eisen
- het toezicht op de kwaliteit via GGD-inspecties en eventueel onderlinge visitaties of externe audits
- speciale aandacht voor bepaalde thema's, zoals bijvoorbeeld educatieve kwaliteit
- de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach op ve-locaties (taken, hoe wordt dit georganiseerd?)
- de financiering, bijvoorbeeld de subsidieregeling, de inkomensafhankelijke tegemoetkoming voor niet-KOT ouders en eventuele gratis dagdelen, regels bij no-show
- aandachtspunten en concrete actiepunten voor de komende beleidsperiode

Inspiratie:

Kwaliteit van vve: <https://goab.eu/C16-N96-Wat-werkt-in-VVE-Een-overzicht-van-bevindingen-uit-recente-literatuur.html>

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027961/2019-02-09>

Educatieve kwaliteit:

https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Handreikingen/verhogen_van_educatieve_kwaliteit_op_de_goab_agenda.pdf

Pedagogisch beleidsmedewerker: <https://goab.eu/C16-N239-Handreiking-voor-gemeenten-Inzet-pedagogisch-beleidsmedewerker-voor-nog-betere-voorschoolse-educatie.html>

5. Onderwijsachterstandenbestrijding in de basisschool

In kader van WPO artikel 165 mogen gemeenten ook (mede)financier zijn van OAB-activiteiten in scholen, zoals schakelklassen, zomerscholen en verlengde schooldagen. Dit is geen wettelijke verplichting. Het is een afweging die de gemeente zelf mag maken, uiteraard in goed overleg met het onderwijsveld. Dit hoofdstuk in het OAB-beleidsplan is dus facultatief. Als dit hoofdstuk er niet is, is er in feite sprake van een vve-beleidsplan, omdat alle activiteiten gaan over voorbereiding/deelname aan vve, dus tot en met eind groep 2 basisschool.

Dit onderdeel beschrijft:

- De reden en het doel van de inzet van OAB-middelen in het basisonderwijs (bijvoorbeeld (taal)achterstanden nog verder inlopen, onderwijskansen vergroten, starten met een zo kleine mogelijke achterstand in het voortgezet onderwijs).
- Hoeveel kinderen met een risico op onderwijsachterstand er mogelijk zijn volgens de landelijke definitie van het CBS³.
- Welke keuzes zijn gemaakt rondom de OAB-inzet in scholen (bijvoorbeeld: alleen de scholen met een zware OAB-populatie, alleen erkende interventies)⁴.
- De verschillende OAB-activiteiten die plaatsvinden in de scholen, bijvoorbeeld:
 - Vroegschoolse educatie (stimulering van de brede ontwikkeling met focus op taalontwikkeling bij kleuters) (4-6 jaar)
 - Taalklassen
 - Schakelklassen
 - Zomerscholen
 - Verlengde schooldagen
 - Etc
- Of en hoe eventuele monitoring van de inzet wordt gedaan (bijvoorbeeld opzet van een monitor voor bereik en resultaten, het uitwerken van een evaluatiekader, jaarlijkse kwaliteitsdialoog).
- De eventuele afstemming met het Nationaal Programma Onderwijs.
- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

Inspiratie: https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Actueel/handreiking_schakelklassen_otv.pdf

³ Zie <https://dashboards.cbs.nl/v1/onderwijsachterstanden/>

De landelijke definitie wordt gebruikt als basis om de Rijksmiddelen voor OAB te verdelen. Daarnaast geeft deze informatie een inzicht in de mogelijke populatie. Aangezien gemeenten zelf de doelgroep kunnen bepalen, kunnen de daadwerkelijke aantallen verschillen.

⁴ Bronnen die daarbij kunnen worden gebruikt zijn onder andere onderzoeken van het Centraal Planbureau⁴, GOAB-ondersteuningstraject⁴ en de databank Effectieve Jeugdinterventies⁴.

6. Overkoepelende thema's

In dit hoofdstuk worden enkele overkoepelende thema's beschreven. Ze gaan verder dan enkel voorschoolse educatie of een OAB activiteit. Deze thema's kunnen ook in een apart hoofdstuk gezet worden of juist aan voorgaande hoofdstukken worden toegevoegd.

6.1 Overgang voor- naar vroegschool

- Wat de overgang van voor- naar vroegschool inhoudt (overdracht van informatie, inhoudelijke doorgaande lijn) en wat het voor kinderen, kinderopvang en onderwijs kan opleveren (een soepele start in het basisonderwijs, kennis over het kind, interne kwaliteitszorg, samenwerking).
- Welke afspraken er zijn, bijvoorbeeld rond de warme overdracht, een gemeentelijk overdrachtsformulier, vaste overlegmomenten, collegiale consultatie.
- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

6.2 Ouderbetrokkenheid

- Wat wordt verstaan onder ouderbetrokkenheid en wat het belang van ouderbetrokkenheid is voor de ontwikkeling van doelgroepkinderen.
- De gemeentelijke visie op ouderbetrokkenheid.
- Welke doelen de gemeente nastreeft met ouderbetrokkenheid.
- Welke afspraken er zijn gemaakt en welke activiteiten worden ondernomen om deze doelen te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan:
 - Ouders actief en eenduidig informeren over het aanbod
 - Organiseren van ouderbijeenkomsten
 - Deskundigheidsbevordering van professionals (training, studiedagen, leergemeenschappen)
 - Delen van informatie over succesvolle aanpakken
 - Integraal beleid, bijvoorbeeld een koppeling maken met de aanpak laaggeletterdheid of met armoedebestrijding
- Hoe nagegaan wordt of de doelen bereikt worden.
- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

Inspiratie: https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Peuters/factsheet_ouderbetrokkenheid_def.pdf

6.3 Resultaatafspraken

- Verwijzen naar wettelijk plicht voor gemeente en schoolbesturen. WPO artikel 167 lid 1b (afspraken over resultaten van vroegschoolse educatie).
- Wat resultaatafspraken zijn (bijvoorbeeld: afspraken tussen gemeente, schoolbesturen en eventueel kinderopvang, over de resultaten die met vve worden nagestreefd), wat het doel er van is (zicht op opbrengsten en kwaliteitsdialoog over de uitvoering van vve).

- Welke partijen bij de resultaatafspraken zijn betrokken en wanneer de afspraken zijn vastgesteld (bijv. in een LEA-overleg).
- Hoe de jaarcyclus rond de resultaatafspraken er uit ziet (bijvoorbeeld: wanneer worden gegevens verzameld, wanneer en met wie worden de resultaten besproken).
- De geformuleerde resultaatafspraken (bijv. 75% van de doelgroepkinderen heeft aan het einde van de kleutertijd geen achterstand meer op taal).
- In hoeverre de resultaatafspraken de afgelopen periode behaald zijn en tot welke conclusies dit heeft geleid in gesprekken met de partners.
- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

Inspiratie: https://goab.eu/pathtoimg.php?image=brochure_resultaatafspraken_meten_goab.eu.pdf

6.4 Monitoring en evaluatie

- Het belang van cijfers voor het bepalen van de effectiviteit van het beleid (“Doen we de goede dingen en doen we die dingen goed?”).
- Welke cijfers in de gemeente worden verzameld (bijvoorbeeld bereik, de resultaatafspraken) en hoe deze cijfers met elkaar worden besproken (LEA, vve-werkgroep, op de locaties).
- Voorbeelden van indicatoren zijn:
 - Het aantal peuters 2,5 tot 4 jaar in de gemeente
 - Het aantal ve-indicaties per kwartaal
 - Het aantal geplaatste ve-peuters per kwartaal
 - Het aantal leerlingen 4 tot 12 jaar in de gemeente
 - Het aantal leerlingen dat deelneemt aan een OAB-activiteit
 - De ontwikkelingsresultaten van de vve-kinderen (resultaatafspraken)
 - Mate en wijze van overdracht van ve-peuters
 - Mate en wijze van ouderbetrokkenheid
- Aandachtspunten en concrete actiepunten (wie, wat, wanneer) voor de komende beleidsperiode.

Inspiratie:

https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Handreikingen/handreiking_goab_monitor_versie_def.pdf

7. Afstemming en relatie met andere beleidsterreinen

Dit hoofdstuk gaat over terreinen die OAB raken. We geven hier wat voorbeelden, zodat gemeenten zelf kunnen kiezen welke raakvlakken bij hen van toepassing zijn.

OAB heeft raakvlakken met de volgende beleidsterreinen:

- Kinder- en peuteropvang (o.a. de gemeentelijke taak in het toezicht op de kinderopvang, het gesubsidieerde aanbod voor reguliere peuters).
- Passend onderwijs (o.a. de samenwerking met het samenwerkingsverband bij het zoeken naar een passende onderwijsplek).
- Gelijke kansenbeleid (aanvullende interventies voor (doelgroep)kinderen om de talenten van kinderen tot ontplooiing te laten komen ongeacht achtergrond en omgeving, denk bijvoorbeeld aan toegang tot sport en cultuur).
- Preventief jeugdbeleid/ jeugdhulp (o.a. taken op het gebied van opgroeien en opvoeden van jeugdigen, andere voorzieningen die daar bij zijn betrokken, gemeentelijke zorgstructuur, passende kinderopvang).
- Taal en laaggeletterdheid (o.a. gezamenlijke inzet van partijen op laaggeletterdheid van ouders).
- Armoedebestrijding en preventieve schuldhulp (o.a. financiële drempels voor vve verlagen, toeleiden van ouders in schuldhulpverlening naar vve).
- Nationaal Programma Onderwijs (o.a. afstemming met de educatieve partners, afstemming met het OAB-beleid)⁵.

8. Samenwerking en overleg

Dit hoofdstuk beschrijft op welke wijze er samengewerkt gaat worden en hoe de overlegstructuur er uit ziet.

- Hoe ziet de overlegstructuur er uit, wie zijn daarbij aanwezig, en hoe vaak komt men bij elkaar. Denk bijvoorbeeld aan:
 - LEA
 - vve-/OAB-werkgroep
 - Tijdelijke themawerkgroepen
 - Uitvoerend overleg (bijvoorbeeld op kern/wijk/IKC/locatieniveau)
- De rol van de gemeente in de verschillende overleggen (voorzitter, secretaris, regisseur, toehoorder).
- Hoe tussen de verschillende overlegniveaus teruggekoppeld en gecommuniceerd wordt.
- Aandachtspunten en concrete actiepunten voor de komende beleidsperiode.

⁵ <https://www.nponderwijs.nl/gemeenten>

9. Begroting

In dit hoofdstuk staan de baten en verwachte kosten van OAB voor de komende jaren weergegeven.

- Een overzicht van de te verwachten beschikbare middelen per jaar (o.a. Rijksbudget voor OAB en eigen gemeentelijke bijdrage).
- Een overzicht van de te verwachten uitgaven per jaar (o.a. voorschoolse educatie, projecten in het onderwijs, coördinatie).
- Een reflectie op de baten en verwachte kosten (bijv. ten aanzien van de financiële ruimte).

Inspiratie: https://goab.eu/pathtoimg.php?image=Handreikingen/brochure_inzet_goab-middelen_2021_def-geconverteerd_21-4.pdf

10. Werk- of uitvoeringsagenda

Om de slag van beleid naar uitvoering te maken, is het raadzaam een werk- of uitvoeringsagenda te maken. Dat kan een apart document zijn, maar kan ook een korte samenvatting zijn van de genoemde actiepunten uit het beleidsplan. In een uitvoeringsagenda moet helder worden wie wat wanneer gaat doen.

Voorbeeld van een deel van een werk- of uitvoeringsagenda:

Wat?	Wie?	2022	2023	2024	2025
Educatieve kwaliteit van ve verder versterken via OAB-subsidieregeling	Gemeente en ve-aanbieders	X			
Invoering pbm'er in de ve-voorzieningen	Gemeente en ve-aanbieders	1 januari (verplicht)			
Subsidieregeling ve-aanbod evalueren	Gemeente en Ve-aanbieders		Eind van het jaar		
Het aantal ve-peuters bijhouden om te volgen of de doelgroep groeit t.o.v. eerdere jaren; per kwartaal bespreken	Werkgroep vve	X	X	X	X
De doelgroepdefinitie jaarlijks evalueren	Werkgroep vve	X	X	X	X
Bereikcijfers per kwartaal bespreken	Werkgroep vve	X	X	X	X
Etc.					

Bijlage: Wettelijk kader

Een korte beschrijving van de (wettelijke) context van het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid, bijvoorbeeld:

Het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt gekaderd door de eisen uit de wet op het Primair Onderwijs (WPO, artikelen 165 - 168), (aanpassingen op) de wet Kinderopvang (WKO) en Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB). Gemeenten in Nederland zijn wettelijk verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende en een gespreid aanbod aan voorschoolse educatie⁶. Om de voor- en vroegschool goed op elkaar aan te laten sluiten zijn de kinderopvang, het onderwijs en de gemeente gezamenlijk aan zet. In overleg met schoolbesturen en kinderopvangpartners maken gemeenten afspraken over deelname, aanbod, segregatie, resultaten etc.⁷. Daarnaast kunnen gemeenten het onderwijs (financieel) ondersteunen om onderwijsachterstanden in de schoolse periode te verminderen⁸. Het tegengaan van (taal)achterstanden vraagt dus samenwerking van meerdere partijen die betrokken zijn bij kinderen met een (risico op) (taal)achterstand. De financiering van het onderwijsachterstandenbeleid loopt langs twee wegen: de gemeenten ontvangen een budget en de schoolbesturen ontvangen een budget. Dit budget wordt sinds 2019 vastgesteld op basis van een nieuwe verdeelsystematiek⁹.

Recente landelijke ontwikkelingen die vragen om mogelijke aanpassingen in het gemeentelijke beleid:

- De nieuwe verdeelsystematiek voor het vaststellen van OAB-budgetten voor gemeenten en onderwijs (van gewichtenregeling naar CBS-rekenmodel) vanaf 1 januari/1 augustus 2019
- De aangescherpte kwaliteitseisen voor de voorschoolse educatie/kinderopvang (o.a. wet IKK)
- De urenuitbreiding naar 960 uur voorschoolse educatie vanaf 1 augustus 2020
- De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach in de voorschoolse educatie vanaf 1 januari 2022
- De extra aandacht voor resultaatafspraken vanuit de Onderwijsinspectie en het verdwijnen van de CITO- kleutertoetsen
- Het Nationaal Programma Onderwijs en de rol van de gemeente daarin¹⁰
- Zaken die mogelijk voortkomen vanuit het nieuwe regeerakkoord

⁶ Wet op Primair Onderwijs (Wpo), artikel 166.

⁷ Wpo, artikel 167.

⁸ Wpo, artikel 165.

⁹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-onderwijsachterstanden>

¹⁰ <https://www.nponderwijs.nl/gemeenten>

Colofon

Titel	Format GOAB-beleidsplan
Auteur	Karin Vander Heyden (Sardes) en Marco Zuidam (Oberon)
Versie	1
Datum	1-11-2021
Project	GOAB-traject

GOAB
kansen voor kinderen

